

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجلة الجمعية الإيرانية للغة العربية وآدابها
فصلية علمية محكمة

الربيع و الصيف ١٣٨٥ هـ ش

العدد ٥

السنة الثانية

(تاريخ النشر: الصيف ١٣٨٦ هـ ش)

مجله‌ی انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی

علمی - پژوهشی

بهار و تابستان 1385 هـ.ش

شماره 5

سال دوم

(تاريخ نشر: تابستان ١٣٨٦)

مجله‌ی انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی

فصلنامه علمی پژوهشی

مدیر مسؤول: دکتر فیروز حریرچی

سردبیر: دکتر آذرتاش آذرنوش

مدیر داخلی: دکتر خلیل پروینی

ویراستاران: نرگس قنديل زاده (مقالات فارسی) - مصطفی بکور (مقالات عربی)

هیأت تحریریه:

دکتر آذرتاش آذرنوش	استاد دانشگاه تهران
دکتر محمد علی آذرشب	استاد دانشگاه تهران
دکتر امیر محمود انوار	استاد دانشگاه تهران
دکتر خلیل پروینی	استادیار دانشگاه تربیت مدرس
دکتر فیروز حریرچی	استاد دانشگاه تهران
دکتر محمود خورسندی	استادیار دانشگاه سمنان
دکتر علی سلیمی	استادیار دانشگاه رازی
دکتر محمود شکیب انصاری	استاد دانشگاه شهید چمران
دکتر حامد صدقی	دانشیار دانشگاه تربیت معلم
دکتر محمد فاضلی	استاد دانشگاه فردوسی
دکتر فرامرز میرزایی	دانشیار دانشگاه بوعلی سینا
دکتر سیدعلی میرلوحی	استاد دانشگاه اصفهان

بر اساس رأی جلسه مورخ 1383/8/19 کمیسیون بررسی اعتبار نشریات علمی کشور، مجله «انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی» حائز شرایط دریافت درجه علمی - پژوهشی شناخته شد.

کارشناس اجرایی: حمید اکبری

ویراستار فنی: زهرا محمدی

ناشر: انتشارات چاپ و نشر بازرگانی

نشانی: تهران، تقاطع بزرگراه‌های جلال آل احمد و شهید دکتر چمران، جنب پل گیشا، دانشگاه تربیت

مدرس، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دفتر انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی

کد پستی: 139-14115، تلفن: 880110011 داخلی: 3668، همراه: 09122974430

راهنمای تدوین و پذیرش مقالات علمی

1- مقاله‌ی ارسالی باید:

- ا- تحقیقی و حاصل کار پژوهشی نویسنده یا نویسندگان باشد.
  - ب- در نشریه دیگر چاپ و یا همزمان برای سایر مجلات داخلی یا خارجی ارسال نشده باشد.
  - ج- مشتمل بر چکیده‌ای 10 تا 15 سطری به سه زبان عربی، فارسی و انگلیسی، کلیدواژه‌ها، مقدمه، متن اصلی، نتیجه‌گیری و فهرست منابع باشد.
  - د- در چهار نسخه در صفحات A4 به صورت یکرو و فاصله میان سطرها 1/5 سانتی‌متر باشد.
  - ه- در صفحه اول آن، تنها موارد زیر نوشته شده باشد:
    - عنوان کامل مقاله
    - نام نویسنده یا نویسندگان، رتبه علمی، محل اشتغال (نام نویسنده‌ی عهده‌دار مکاتبات با علامت * مشخص شود).
    - نشانی کامل نویسنده، شامل: نشانی پستی، شماره تلفن، شماره دورنگار و پست الکترونیکی.
    - و- ارجاعات آن در متن مقاله، داخل پرانتز، مشتمل بر نام خانوادگی مؤلف، و صفحه ذکر شود. اگر به بیش از یک کتاب از یک نویسنده استناد شده باشد، نام کتاب پس از اسم نویسنده ذکر گردد.
    - ز- حجم آن، با ملحقات، حداکثر 20 صفحه‌ی A4 و با فونت Blotus (به زبان فارسی) و Bbadr (به زبان عربی) باشد.
- 2- مقاله‌های رسیده توسط دو یا سه نفر از استادان متخصص به صورت محرمانه داوری خواهد شد.
- 3- مسؤلیت صحت و سقم مقاله به لحاظ علمی و حقوقی به عهده‌ی نویسندگان مقالات می‌باشد.

- 4- مجله‌ی انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقالات را برای خود محفوظ می‌دارد و از بازگرداندن مقالات دریافتی معذور است.
- 5- پس از چاپ مقالات تایید شده، سه نسخه از مجله به هر یک از نویسندگان محترم اهدا خواهد شد.

سخن سردبیر

آرزوی هر سردبیر آن است که ببیند مجله‌اش، به دور از لغزشهای ماشینی و چاپی، به همان شکل و شمایلی که در خاطرش نقش بسته است، و با گفتارهایی ارجمند و علم‌آفرین به بازار آید تا خوانندگان ستایش و دعای خیر نثارش کنند.

ما نیز در شماره چهار، چنین آرزویی داشتیم؛ سخت کوشیدیم، همه نکات و ریزه‌کاری‌های فنی را به کار بستیم، مجله را از بیرون و درون پیراستیم، و سپس وعده دادیم که مجله ما نمونه‌ای پسندیده خواهد بود. شاید نسخه‌ای که برای چاپ فرستادیم به راستی چنین بود، اما چه کنیم که جفای دستگاه کامپیوتر، یا انگشتی غلط‌اندار، روی دکمه‌ای نامناسب نشسته از سویی، و شتابزدگی و ناهماهنگی ما از سویی دیگر، رشته‌هایمان را پنبه کرد و آن کمالی که از هر سو جسته بودیم، به آسانی از چنگمان گریخت و مجله، با همه شایستگی‌هایی که به دست آورده بود، به آن درجه‌ای که ما می‌خواستیم نرسید.

اما نومید نشدیم و برای شماره پنجم باز هم بیشتر کوشیدیم، همه علامت‌های سجاوندی و آیین‌های صفحه‌آرایی، همه تا سرحد امکان، یکنواخت و با مجله‌های معروف جهان، یکسان شدند، مقالات فارسی و عربی، به ویرایش‌های علمی و فنی بسیار جدی تن سپردند؛ برای کلمات و جملات فارسی و عربی، در عنوان‌ها و چکیده‌های انگلیسی، شیوه آوانگاری دقیقی تقدیم خوانندگان گردید و آنگاه همه نامها و عبارات شرقی، در همه مقاله‌ها به صورت یکسان در آمدند. متن‌های عربی و فارسی را، به امید آنکه راه را بر خطاهای ناخجسته ببندیم، بارها خواندیم و اینک در پایان همه این کوشش‌های صادقانه، تنها می‌توانیم گفت که ما اگر بر کمال دست نیابیم، باری از آرزوی کمال دست بر نمی‌داریم.

ومن الله التوفیق

آ. آذرنوش

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۱- رمزية السياب و استدعاء الشخصيات القرآنية الدكتور محسن پیشوایی و عبدالحالق محیسنی
۲۳	۲- الصور الخيالية في الاقناب الشبيهة بالكنية الدكتور وحید سبزیان پور
۴۵	۳- رسالة التوابع و الزوابع في ضوء الفن القصصي المعاصر هومن ناظمیان
۶۷	۴- پیرنگ در مقامات حریری و حمیدی دکتر حسن دادخواه - لیلا جمشیدی
۸۹	۵- بررسی علل کم‌علاقگی دانش‌آموزان دیرستان به درس عربی از دیدگاه دبیران شهر شیراز دکتر محمد خاقانی، دکتر محمد جواد لیاقتدار، طوبی پاکیزه خو
۱۰۹	۶- بازتاب قرآن کریم در ضرب‌المثل‌های فارسی دکتر حسن ذوالفقاری
۱۳۷	۷- شوقی ضیف؛ نگاهی نو به میراث ادب عربی شکوه السادات حسینی
۱۵۳	التقاریر / گزارشها
۱۵۵	۱- تقرير عن تعليم اللغة العربية في الصين الدكتور حجت رسولی
۱۶۳	۲- التعامل الثقافي بين الفارسية و العربية (بحث في المعربات) الدكتور آذرتاش آذرنوش